

FİKRİ HAKLAR POLİTİKASI

 	FİKRİ HAKLAR POLİTİKASI	Doküman Kodu	BU.PLT.TTO.001
		Yayın Tarihi	18.10.2024
		Revizyon Tarihi	-
		Revizyon No	00
		TTO Takip No	-
		Sayfa No	1 / 7

1. AMAÇ

Bilkent Üniversitesi, bilgi üretimi, üretilen bilginin en yaygın biçimde dağıtımı, mevcut ve üretilen bilginin toplum yararına sunulması ve Üniversite'nin akademik ortamının geliştirilmesi yönündeki çabaları desteklemektedir. Bununla birlikte; Bilkent Üniversitesi, bünyesinde gerçekleştirilen araştırma ve geliştirme çalışmaları sonucu ortaya çıkan ve yasal olarak korunabilecek, inovasyon dahil buluşlar, endüstriyel tasarımlar, markalar, entegre devre topografyaları, yeni bitki çeşitleri, ticaret sırları, edebiyat ve sanat eserleri, bilgisayar programları ve yazılımlar, internet alan adları, veri tabanları, vb. maddesel olmayan varlıklar kapsamındaki tüm fikir ürünlerini sanayinin ve toplumun hizmetine sunmayı hedeflemektedir. Bunu gerçekleştirirken ilgili Öğretim Elemanı ve Araştırmacılar ile Üniversite'nin haklarının adil bir şekilde korunmasına da önem vermektedir.

Bu politika dokümanı, Bilkent Üniversitesi bünyesinde çalışan tam zamanlı veya yarı zamanlı öğretim elemanları, doktora sonrası araştırmacıları, en az bir öğretim elemanı ile yapılan buluşlarda buluş sahiplerinden birisi olan öğrencileri ve üniversite idari personelini üniversitenin fikri haklar konusundaki politikası hakkında bilgilendirmek, bu hakların korunması, yönetilmesi, lisans anlaşmaları veya şirketleşme yoluyla ticarileştirilmesine yönelik ilkeleri açıklamak amacıyla hazırlanmıştır.

2. KAPSAM

Bu politika dokümanı, Bilkent Üniversitesi bünyesinde çalışan tam zamanlı veya yarı zamanlı öğretim elemanlarının, doktora sonrası araştırmacıların ve en az bir öğretim elemanı ile yapılan buluşlarda buluş sahiplerinden birisi olan öğrencilerin çalışmaları sonucunda ortaya çıkan fikri hakların tümünü kapsamaktadır.

3. TANIMLAR VE KISALTMALAR

3.1.Tanımlar

Buluş: Herhangi bir teknik alanda nitelikli her türlü probleme getirilen teknik çözümü,

Buluş Sahibi: Herhangi bir alanda mevcut teknik problemlere getirilen teknik çözümleri bulan araştırmacı veya araştırmacıları,

Buluş Bildirim Formu: Buluş sahibinin, buluşun detaylarını anlatarak buluş hakkında bildirim yaptığı dokümanı,

Patent: Sınırlı bir süre ve yer için sahibine, üçüncü kişiler tarafından buluşun izinsiz olarak üretilmesini, satılmasını, kullanılmasını veya ithal edilmesini engelleme amacıyla tanınan

tekel

hakkını,

 	FİKRİ HAKLAR POLİTİKASI	Doküman Kodu	BU.PLT.TTO.001
		Yayın Tarihi	18.10.2024
		Revizyon Tarihi	-
		Revizyon No	00
		TTO Takip No	.
		Sayfa No	2 / 7

Faydalı Model: Sınırlı bir süre ve yer için sahibine, üçüncü kişiler tarafından açık bir pratik fayda sunan sistemin, cihazın veya aparatın iziniz olarak üretilmesini, satılmasını, kullanılmasını veya ithal edilmesini engelleme amacıyla tanınan sınırlandırılmış tek hakını,

Gelir Paylaşım Sözleşmesi:

Üniversite: İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'ni,

Bilkent Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi: Bilkent Üniversitesi'nin bir birimi olan Teknoloji Transfer Ofisi'ni,

Provost: Akademik İşler Rektör Yardımcısı'nı,

Fikri Haklar: Patentler, faydalı modeller, endüstriyel tasarımlar, markalar, coğrafi işaretler, internet alan adları, entegre devre topoğrafyaları, eserler, veritabanları, bilgisayar programları, know-how, biyoteknolojik buluşlar, yeni bitki türlerine yönelik ıslahçı hakları dâhil olmak üzere tescil ettirilmesi gerekli olan ya da olmayan tüm fikir ürünlerini,

Fikri Haklar Uzmanı: Üniversiteden gelen patent başvurularının akademik ve yasal süreçlerini yönetmek ve takip etmek, Üniversitenin fikri mülkiyet politikalarını uygulamak ve güncellemek, Üniversite personeli ve dış paydaşlarla iletişim kurmak, teknoloji transferi ve ticarileştirme projelerine katkıda bulunmak, iş birliği fırsatlarını araştırmak ve geliştirmek üzere çalışan uzman personeli,

Fikri Haklar Değerlendirme Kurulu: Bilkent TTO bünyesindeki fikri haklar uzmanı, TTO direktörü ile buluş konusuyla ilgili bilgi ve tecrübe sahibi olan öğretim elemanları, konusunda uzman danışmanlar ve/veya sanayi temsilcilerinden oluşan değerlendirme kurulunu,

Fikri Haklar Üst Kurulu: Rektör, Provost, TTO'dan Sorumlu Provost Yardımcısı, TTO Direktörü'nden oluşan üst kurulu'nu ifade eder.

3.2.Kısaltmalar

TÜRKPATENT: Türk Patent ve Marka Kurumu

PCT: Patent Cooperation Treaty

BBF: Buluş Bildirim Formu

TTO: Teknoloji Transfer Ofisi

FH: Fikri Haklar

 	FİKRİ HAKLAR POLİTİKASI	Doküman Kodu	BU.PLT.TTO.001
		Yayın Tarihi	18.10.2024
		Revizyon Tarihi	-
		Revizyon No	00
		TTO Takip No	.
		Sayfa No	3 / 7

FHDK: Fikri Haklar Değerlendirme Kurulu

FHÜK: Fikri Haklar Üst Kurulu

4. REFERANS DOKÜMANLAR

- 6769 numaralı Sınai Mülkiyet Kanunu
- 5846 numaralı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu
- Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik
- Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmelik

5. ÜNİVERSİTE POLİTİKASI VE TEMEL PRENSİPLER

5.1.Çalışanların Buluş Bildirimi Yükümlülüğü

5.1.1. Bu dokümanın yayımlandığı tarihte yürürlükte olan 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu hükümlerine göre Fikri Haklar kapsamında; üniversite mensubu öğretim elemanlarının yaptığı buluşlar üzerindeki FH, yükseköğretim kurumlarında yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda ortaya çıkması durumunda öğretim elemanının bağlı bulunduğu üniversiteye aittir (6769 sayılı Kanun Madde 121 (1) ve (2). fıkra). Buluş Sahibi bir buluş yaptığıında, buluşunu yazılı olarak ve geciktirmeksizin yükseköğretim kurumu tarafından yetkili olarak belirlenen Bilkent TTO'ya bildirmekle yükümlüdür.

5.1.2. 2547 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde tanımlanan öğretim elemanları ile stajyerlerin ve öğrencilerin diğer kamu kurumları veya özel kuruluşlarla belirli bir sözleşme kapsamında yapmış oldukları çalışmalar sonucunda ortaya çıkan buluşlar üzerinde hak sahipliğinin belirlenmesinde, diğer kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla sözleşme hükümleri esas alınmaktadır.

5.1.3. Bilkent Üniversitesi öğretim elemanları ile araştırmacıları, Bilkent TTO'ya başvurusu üzerine buluşların korumaya alınması için, gerekli kurumlara başvuruların yapılması, başvuruların takibi, tescil yapılması ve ticarileştirilmesi hususlarında FHDK değerlendirmesi ve FHÜK'ün onayı doğrultusunda tüm işlemlerin yapılması üniversite politikası olarak belirlenmiştir. Bilkent TTO, üniversite adına tüm teknik, idari, hukuksal ve finansal süreci yönetmektedir.

FİKRİ HAKLAR POLİTİKASI

Doküman Kodu	BU.PLT.TTO.001
Yayın Tarihi	18.10.2024
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	00
TTO Takip No	.
Sayfa No	4 / 7

5.2.Buluşun Bilkent TTO'ya Bildirilmesi, Buluş Bildiriminin Öğretim Elemanına Bildirilmesi, Eksiklerin Giderilmesi

5.2.1. Bilkent TTO, öğretim elemanları tarafından imzalı buluş bildirim formu ile yapılan buluş bildiriminin kendisine ulaştığı tarihi, bildirimde bulunan öğretim elemanına yazılı olarak bildirmektedir. Bildirimin eksik yapılması halinde Bilkent TTO, bildirimin kendisine ulaştığı tarihten itibaren 2 (iki) ay içerisinde Buluş Sahibi'nden eksikliklerin giderilmesini istemektedir. Buluş bildiriminin alındığına dair bildirim sırasında herhangi bir ek bilgi talep edilmediyse, buluş bildirimi usulüne uygun yapılmış demektir.

5.2.2. Buluş Sahibi, eksiklik bildirimi alması durumunda bu bildirimin kendisine ulaştığı tarihten itibaren 2 (iki) ay içerisinde eksiklikleri gidererek Buluş Bildirim Formu'nu Bilkent TTO'ya ulaştırmaktadır. Aksi durumda buluş bildirimi usulüne uygun yapılmamış sayılmakta ve işleme alınmamaktadır.

5.3.Öğretim Elemanlarının Başvurularının Yönetilmesi

5.3.1. Buluş Sahibi, Üniversite'nin imkanlarını ya da Üniversite'de elde ettiği deneyim ile geliştirdiği buluşa ilişkin Üniversite'ye bildirim yapmadan bir patent başvurusunda bulunmuşsa, patent başvuru tarihinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde Üniversite'ye bildirimde bulunmalıdır. Üniversite, başvuruya ilişkin hak sahipliği talebini, başvuru bildiriminin kendisine yazılı olarak ulaştığı tarihten itibaren 4 (dört) ay içerisinde yapmaktadır. Üniversite'nin, hak sahipliği talebinde bulunması durumunda hak sahipliğine ilişkin karar tarihinden itibaren buluş üzerindeki tüm haklar Üniversite'ye geçmiş sayılmaktadır. Bu kapsamda Üniversite, TÜRK PATENT'e hak sahipliği talebinde bulunarak başvuruyu kendi adına kayıt ettirmektedir. Üniversite 4 (dört) ay içerisinde hak sahipliği talebinde bulunmazsa, buluş serbest buluş özelliğini korumaktadır.

5.4.Serbest Buluş Şartları

5.4.1. Buluş sahibinin buluş bildirimi ardından Üniversite'nin 4 (dört) ay içerisinde hak sahipliği talebinde bulunmaması ya da buluşunu, FHDK ve FHÜK'nin buluşu serbest bırakması durumunda buluş, serbest buluş niteliği kazanmaktadır. Buluşlarına, serbest buluş olarak devam eden öğretim elemanları ve araştırmacılar, Bilkent TTO'dan rehberlik hizmeti talep edebilmektedir. Bu talep doğrultusunda Bilkent TTO, finansal yükümlülük yaratmayan her tür desteği Buluş Sahibi'ne sağlamaktadır.

FİKRİ HAKLAR POLİTİKASI

Doküman Kodu	BU.PLT.TTO.001
Yayın Tarihi	18.10.2024
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	00
TTO Takip No	-
Sayfa No	5 / 7

5.5.Bilkent TTO Fikri Haklar Yönetim Prensipleri

5.5.1.Buluş sahibi öğretim elemanlarının Üniversite'deki görevleri kapsamında ortaya çıkan tüm fikri hakların korunması kapsamında Üniversite ve Bilkent TTO aşağıdaki temel prensiplere uymaktadır:

- Üniversite, bilgi üretimi, üretilen bilginin en yaygın biçimde dağıtımı, mevcut ve üretilen bilginin toplum yararına sunulması ve Üniversite'nin akademik ortamının geliştirilmesi yönündeki çabaları desteklemekte; akademik personelin bu amaçlara yönelik faaliyetlerinin yurtiçi veya yurtdışı kuruluşlarca desteklenen projeler aracılığıyla gerçekleştirilmesini teşvik etmektedir.
- Öğretim elemanı, araştırmacı ve ilgili diğer Üniversite mensuplarının Buluş Sahibi olduğu FH'nin korunması ve yönetilmesi ile ilgili TTO'ya başvurusu üzerine başlatılan değerlendirme ve onay süreci sonucunda, desteklenmesi uygun bulunan başvurularda, Buluş Sahibi ile FH ve Gelir Paylaşım Sözleşmesi imzalanmaktadır.
- Bu aşamadan sonraki süreç FH ve Gelir Paylaşımı Sözleşmesinde belirtilen şartlara uygun olarak yürütülmektedir.
- Buluş Sahibi'nin birden fazla olması durumunda toplamı %100 olacak şekilde Buluş'a ait FH paylaşımı BBF'de açıkça belirtilmekte olup, FH ve Gelir Paylaşımı Sözleşmesi'nde de bu husus belirtilmektedir.
- Buluş Sahibi, öğretim elemanı, araştırmacı ve ilgili diğer Üniversite mensubu öğretim elemanlarının buluşun FH koruması sürecinde ilgili araştırmalarının sonuçlarının açıklanması ve/veya yayınlanması konusunda TTO ile koordineli bir şekilde hareket etmeyi ve TTO oluru olmadan yayınlamamayı kabul etmektedir. Yayınlarda gecikmeyi önlemek amacıyla TTO hak sahipliği talebinden itibaren 4 (dört) ay içerisinde, Buluş Sahibi ile Üniversite'nin anlaşması durumunda en geç 6 (altı) ay içerisinde ulusal ya da uluslararası patent başvurusu yapmakta ya da buluşun Üniversite tarafından serbest bırakıldığına dair resmi yazıyı Buluş Sahibi'ne ulaştırmaktadır.
- Üniversite'nin araştırmalar sonucu ortaya çıkan yeni fikirleri ticarileştirmeye dayalı şirketlere doğrudan yatırım yapması Fikri Haklar Üst Kurulu'nun onayına bağlıdır.
- Buluş Sahibi, patent başvurusunun tüm aşamalarında, patent alındıktan sonra ve buluşun ticarileşmesi sürecinde TTO'ya her türlü desteği sağlamayı kabul etmektedir.
- FHDK üyeleri TTO tarafından, alanında uzman ve tecrübeli kişiler arasından seçilerek belirlenmektedir. FHDK için belirlenen tüm kişilerle Gizlilik Anlaşması imzalanmaktadır.
- TTO başvuru kararı verilen FH'lerine yönelik tüm başvuru ve takip işlemlerini yönetmek ve Üniversite adına takip etmekle sorumludur.

 	FİKRİ HAKLAR POLİTİKASI	Doküman Kodu	BU.PLT.TTO.001
		Yayın Tarihi	18.10.2024
		Revizyon Tarihi	-
		Revizyon No	00
		TTO Takip No	-
		Sayfa No	6 / 7

- x. TTO ticarileşmeye yönelik olarak Lisans sözleşmesinin hazırlanmasından, lisansın kapsamından, sözleşme görüşmelerinden, sözleşmenin imzalanmasından ve yürütülmesinden sorumludur.
- xi. TTO, Üniversite adına başvurusu yapılan her bir buluş kapsamında yapmış olduğu harcamaları ayrı ayrı takip etmekle sorumludur. TTO lisanslama kapsamında elde edilecek gelirlerin takibinden sorumludur.
- xii. Buluşların lisanslanmasından elde edilecek gelir, ilgili Buluş Sahibi, Üniversite ve TTO arasında, Fikri Haklar ve Gelir Paylaşım Sözleşmesi'nde belirtilen şartlara uygun olarak paylaşılmakta olup, TTO ilgili idari ve finansal süreci yönetmektedir.
- xiii. Üniversite'nin hak sahibi olduğu fikri ve sınai haklara ilişkin olarak yapılan ticarileştirme, projelendirme, know-how transferi gibi faaliyetler sonucunda elde edilen gelirin, vergiler ve patent başvurusu için harcanan tüm giderler düşüldükten sonra kalan tutarın 1/3'ü buluş sahiplerinin buluşa katkıları oranında pay edilirken, 2/3'ü Üniversite bütçesine aktarılmaktadır. Üniversiteye aktarılan payın %50'si ise TTO bütçesine aktarılmaktadır.
- xiv. Buluş Sahibi öğretim elemanı, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu öncesinde başvurusu yapılmış veya patentine sahip olduğu buluşlarının TTO tarafından ticarileştirilmesini ve patent korumasının devamı için Üniversiteden finansal katkı talebinde bulunabilmektedir. Bu talebin FHDK tarafından değerlendirilmesi ve FHÜK'ün onay vermesine bağlı olarak; Buluş Sahibi ile FH ve Gelir Paylaşım Sözleşmesi yapılarak Buluş Sahibinden TÜRK PATENT veya ilgili uluslararası kuruluşlar nezdinde devir alınarak TTO portföyüne dahil edilmekte ve ticarileştirme çalışmaları yapılmaktadır. Gelir paylaşımı ise ilgili madde doğrultusunda yapılmaktadır.
- xv. 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu hükümlerine göre; Buluş Sahibinin buluşu yaptığı sırada Üniversite'de idari personel veya proje kapsamında çalışan ücretli personel olması ve Buluş'un Üniversite imkanları kullanılarak yapılması durumunda; Sınai Mülkiyet Kanunu'nun 114. Maddesi gereğince Üniversite'ye BBF ile bildirimde bulunmakla yükümlüdür. FHDK tarafından değerlendirilmesi ve FHÜK'ün onay vermesine bağlı olarak; buluş desteklenebilmektedir. Üniversite, hizmet buluşu ile ilgili olarak tam veya kısmi hak talebinde bulunabilmektedir. Hak sahipliği talebi, Buluş Bildirimi'nin Üniversite'ye yazılı olarak yapıldığı tarihten itibaren 4 (dört) ay içerisinde, FHÜK tarafından Buluş Sahibi'ne yazılı olarak yapılmaktadır. Üniversite'nin tam hak talebinde bulunması halinde, bildirimin çalışana ulaştığı tarih itibarıyla buluş üzerindeki tüm haklar Üniversite'ye geçmiş olur. FHÜK buluşu serbest buluş olarak nitelendirirse; idari personel veya proje kapsamında çalışan ücretli personel buluşla ilgili tasarruflarında serbest olarak hareket edebilmektedir.

 	FİKRİ HAKLAR POLİTİKASI	Doküman Kodu	BU.PLT.TTO.001
		Yayın Tarihi	18.10.2024
		Revizyon Tarihi	-
		Revizyon No	00
		TTO Takip No	-
		Sayfa No	7 / 7

xvi. Desteklenen Buluşa ait Buluş Sahibinin birden fazla olması durumunda Buluş Sahipleri kendi arasından tüm buluş sahiplerini temsil etmeye yetkili ve Bilkent Üniversitesi mensubu olan bir İletişim Kurulacak Kişi belirler ve BBF’de bu durumu ve gelir paylaşımında baz alınmak üzere Buluş’a katkı oranlarını toplamı %100 olacak şekilde belirterek TTO’yu bilgilendirmelidir. TTO Buluş’a yönelik her türlü koordinasyonu BBF’de İletişim Kurulacak Kişi olarak belirtilen Buluş Sahibi ile yapmakta olup, diğer Buluş Sahipleri ile TTO arasındaki iletişimden Buluş Bildirim Formu’nda belirtilen İletişim Kurulacak Kişi sorumludur. Buluş Sahibi’ne ödenmek üzere hesaplanan gelir paylaşım miktarı birden fazla Buluş Sahibi’ne buluşa katkı payları doğrultusunda paylaştırılmaktadır.

6. EKLER

Ek doküman bulunmamaktadır.

7. KAYITLAR

Kayıt bulunmamaktadır.